

Analiza ekonomiczna odpowiedzialności za szkodę czysto majątkową

dr Jakub J. Szczerbowski
(Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

Streszczenie

Problematyka odpowiedzialności za szkodę czysto majątkową, czyli taką szkodę, która powstaje w oderwaniu od uszczerbku na mieniu lub w oderwaniu od naruszenia praw bezwzględnych, doczekała się kilku ekonomicznych analiz. Artykuł niniejszy stanowi krótką syntezę występujących w doktrynie poglądów oraz próbę ekonomicznie optymalnego rozwiązania poszczególnych typów przypadków szkody czysto majątkowej.

Pierwsza część artykułu zawiera przegląd najważniejszych poglądów występujący w literaturze przedmiotu oraz ich krytykę. Pierwszej analizy ekonomicznej w zakresie problemu dokonał Bishop, który zasygnalizował w swym artykule szereg kwestii dotyczących szkody czysto majątkowej, które uprzednio pozostawały niezauważone. Nawet dzisiaj jego rozważania stanowią aktualne tło dla rozwoju poglądów o analizie ekonomicznej zagadnienia. Bishop oderwał analizę ekonomiczną od rozważań na temat sprawiedliwości, czy też słuszności proponowanych rozwiązań. Główne zagadnienia poruszane przez analizę ekonomiczną problemu to: 1) stosunek między szkodą prywatną a kosztem społecznym, 2) efektywna polityka prawa w zakresie szkody czysto majątkowej, 3) możliwość pozostawienia umowom ubezpieczenia roli czynnika naprawczego, 4) kwestia umiejscowienia wartości niedających się wyrazić liczbowo w modelu ekonomicznym. Kolejno omawiane są poglądy późniejsze, które doprecyzowują lub kontestują nurt rozpoczęty przez Bishopa.

W drugiej części artykułu dokonywana jest ekonomiczna analiza poszczególnych rodzajów przypadków szkody czysto majątkowej z użyciem narzędzi wykształconych przez doktrynę. Różnorodność rodzajów przypadków ukazuje, że optymalne i akceptowalne z dogmatycznego i etycznego punktu widzenia rozwiązania, wymagają zastosowania wielu modeli ekonomicznych. Stosowanie ekonomicznej analizy prawa dla znajdowania optymalnych rozwiązań typów przypadków stanowi także pewien model dla działalności porównawczej, o ile główny nacisk kładzie się na stosowanie metody funkcjonalnej.